

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทและสร้างความตระหนักในการส่งเสริมสิทธิเด็กของครูสังกัดศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 โดยการใช้แบบสอบถามแล้วนำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่และดำเนินการวิเคราะห์หาข้อมูลเสนอผลตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสภาพทั่วไป
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของครูสังกัดศึกษาในการส่งเสริมสิทธิเด็ก
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมสิทธิเด็ก

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของครูกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของครูสังกัดศึกษาตามสภาพทั่วไป

สถานภาพของครูสังกัดศึกษา	จำนวน (n = 50)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	21	42.00
หญิง	29	58.00
2. อายุ		
31 – 40 ปี	4	8.00
41 – 50 ปี	33	66.00
51 – 60 ปี	13	26.00
3. วุฒิการศึกษา		
ระดับปริญญาตรี	40	80.00
สูงกว่าปริญญาตรี	10	20.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สถานภาพของครูสังกัดศึกษา	จำนวน (n = 50)	ร้อยละ
4. สถานภาพ		
โสด	5	10.00
สมรส	45	90.00
5. ตำแหน่งหน้าที่		
ครูผู้ช่วย	2	4.00
ครู คศ.2	44	88.00
ครู คศ.3	4	8.00
6. ระยะเวลาในการรับราชการครู		
น้อยกว่า 6 ปี	2	4.00
11 – 15 ปี	4	8.00
16 ปีขึ้นไป	44	88.00
7. รายวิชาที่สอน		
สาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	47	94.00
สาระอื่น	3	6.00
8. งาน/กิจกรรมพิเศษที่ทางโรงเรียนมอบหมาย	50	100

จากตารางที่ 1 สภาพข้อมูลทั่วไปของครูสังกัดศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 พบว่าครูสังกัดศึกษาหญิง อายุระหว่าง 41 – 50 ปี วุฒิต่างการศึกษาระดับปริญญาตรี สถานภาพสมรส ดำรงตำแหน่ง ครู คศ.2 ระยะเวลาในการรับราชการครู 16 ปีขึ้นไป สอนรายวิชาในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และทำงานกิจกรรมพิเศษที่ทางโรงเรียนมอบหมาย

ตอนที่ 2 วิเคราะห์บทบาทในการส่งเสริมสิทธิเด็กของครูสังคมศึกษา

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทในการส่งเสริมสิทธิเด็กของครูสังคมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4

ด้านสิทธิการมีชีวิตรอด

บทบาทของครูสังคมศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การส่งเสริมสิทธิเด็กในด้านสิทธิการมีชีวิตรอด
1. ครูดูแลให้ความรักความอบอุ่นกับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน	4.40	0.57	มาก
2. ครูให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลนเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่ม	3.68	0.77	มาก
3. ครูส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตที่ดีตามสมควร	4.44	0.61	มาก
4. ครูดูแลให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่เจ็บป่วยและได้รับอุบัติเหตุอยู่เสมอ	4.02	0.77	มาก
5. ครูดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างเสมอภาค ไม่มีการเลือกปฏิบัติ	4.58	0.54	มากที่สุด
6. ครูจัดห้องเรียน ห้องกลุ่มสาระให้มีความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ	4.32	0.68	มาก
7. ครูจัดห้องเรียน ห้องกลุ่มสาระให้ร่มรื่น สะอาดสวยงาม	4.18	0.66	มาก
8. ครูจัดกิจกรรมบริการสุขภาพจิต เช่น การให้คำปรึกษา	4.08	0.70	มาก
9. ครูจัดกิจกรรม โครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียนทุกระดับชั้น	4.56	0.58	มากที่สุด
10. ครูจัดส่งเสริมให้นักเรียนได้ออกกำลังกายเป็นประจำ	3.96	0.83	มาก
11. ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนโรงเรียนปลอดภัยจากสารเสพติดและอบายมุข	4.38	0.70	มาก
โดยรวม	4.24	0.72	มาก

จากตารางที่ 2 บทบาทในการส่งเสริมสิทธิเด็กในด้านสิทธิการมีชีวิตรอดของ
ครูสังกัดศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 พบว่าโดยภาพรวมมีการส่งเสริมสิทธิเด็ก
ในด้านสิทธิการมีชีวิตรอดอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.24 เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ
พบว่าการส่งเสริมมากที่สุด คือครูดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่มีการเลือกปฏิบัติ
ครูจัดกิจกรรมโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนทุกระดับชั้น คิดเป็นค่าเฉลี่ย
4.58 และ 4.56

รองลงมา คือครูส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตที่ดีตามสมควร ครูดูแล
ให้ความรัก ความอบอุ่นกับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และครูจัดกิจกรรมส่งเสริม
ให้นักเรียนโรงเรียนปลอดจากสารเสพติดและอบายมุข

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทในการส่งเสริมสิทธิเด็ก
ของครูสังคมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4
ด้านสิทธิในการพัฒนา

บทบาทของครูสังคมศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การส่งเสริมสิทธิเด็กในด้านการพัฒนา
1. ครูจัดหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	4.16	0.55	มาก
2. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน	4.26	0.56	มาก
3. ครูส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.02	0.59	มาก
4. ครูส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษตามศักยภาพ	4.18	0.66	มาก
5. ครูส่งเสริมให้นักเรียนได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างครบถ้วน	4.22	0.58	มาก
6. ครูส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทุกโอกาส เช่น การสร้างระดับงาน ศิลปะ การอนุรักษ์วัฒนธรรม การแข่งขันตอบปัญหา	4.46	0.68	มาก
7. ครูจัดส่งเสริมให้นักเรียนได้ค้นคว้าและศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง	4.56	0.64	มากที่สุด
8. ครูจัดบริการด้านสื่ออุปกรณ์ให้นักเรียนได้เล่นอย่างเพียงพอ	3.94	0.65	มาก
9. ครูดูแลเอาใจใส่นักเรียนในการเล่นตามความถนัด ความสนใจอย่างถูกต้องปลอดภัย	4.02	0.71	มาก

ตารางที่ 3 (ต่อ) ด้านสิทธิในการพัฒนา

บทบาทของครูสังคมศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การส่งเสริมสิทธิเด็กในด้านการพัฒนา
10. ครูเป็นที่ปรึกษาและแบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์และสืบสานขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น	4.68	0.51	มากที่สุด
11. ครูแนะนำในการเลือกใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนาตนเองของนักเรียน	4.42	0.61	มาก
12. ครูจัดให้มีบริการข้อมูลข่าวสารอย่างเพียงพอ	4.22	0.58	มากที่สุด
13. ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีอิสระในการคิดกิจกรรมที่สร้างสรรค์อย่างหลากหลาย	4.34	0.66	มาก
14. ครูสนับสนุน ส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ	4.52	0.58	มากที่สุด
15. ครูให้ความรู้ในหลักการแนวคิดและวิธีปฏิบัติตามหลักศาสนาต่าง ๆ	4.38	0.57	มาก
16. ครูส่งเสริมให้นักเรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ตามวิถีประชาธิปไตย	4.60	0.53	มากที่สุด
17. ครูส่งเสริมสนับสนุนให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียนและสภานักเรียน	4.58	0.61	มากที่สุด
18. ครูมีการประเมินผลการเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายต่อเนื่อง	4.40	0.64	มาก
19. ครูเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องความประพฤติ ความเอื้ออาทร ความรับผิดชอบ และการตรงต่อเวลา	4.66	0.52	มากที่สุด
20. ครูเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการแสดงออกทางด้านอารมณ์ เช่น ไม่แสดงอารมณ์โกรธ ไม่พูดจาหยาบคายเป็นต้น	4.36	0.63	มาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

บทบาทของครูสังคมศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การส่งเสริมสิทธิเด็กในด้านการพัฒนา
21. ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการทำงานเป็นกลุ่ม และได้ลงมือปฏิบัติจริง	4.50	0.54	มาก
โดยรวม	4.36	0.63	มาก

จากตารางที่ 3 บทบาทในการส่งเสริมสิทธิเด็กในด้านสิทธิในการพัฒนาของครูสังคมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 พบว่าโดยเฉลี่ยรวมมีการส่งเสริมสิทธิเด็กในด้านสิทธิในการพัฒนา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่ามีการส่งเสริม ในระดับมากที่สุด คือครูเป็นที่ปรึกษาและแบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์และสืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น และครูส่งเสริมให้นักเรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ตามวิถีประชาธิปไตย

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทในการส่งเสริมสิทธิเด็กของ
ครูสังคมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4

ด้านสิทธิในการมีส่วนร่วม

บทบาทของครูสังคมศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	การส่งเสริม สิทธิเด็กในด้าน การมีส่วนร่วม
1. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำรงชีวิต ของตนเอง	4.30	0.54	มาก
2. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงควา มเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.26	0.60	มาก
3. ครูส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีสิทธิ แสดงออก ตัดสินใจ และเข้าร่วมกิจกรรม ของโรงเรียนอย่างเต็มที่	4.44	0.58	มาก
4. ครูสนับสนุนส่งเสริมให้นักเรียนมี บทบาทสำคัญในการทำกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	4.34	0.59	มาก
5. ครูสนับสนุนส่งเสริมให้นักเรียนมี บทบาทสำคัญในการทำกิจกรรมชุมนุม	4.32	0.65	มาก
โดยรวม	4.33	0.59	มาก

จากตารางที่ 4 บทบาทในการส่งเสริมสิทธิเด็กในด้านสิทธิในการมีส่วนร่วมของ
ครูสังคมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 พบว่าโดยเฉลี่ยรวมมีการส่งเสริม
สิทธิเด็กในด้านสิทธิในการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ
พบว่าครูส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีสิทธิแสดงออก ตัดสินใจและเข้าร่วมกิจกรรม
ของโรงเรียนอย่างเต็มที่ และครูสนับสนุนให้นักเรียนมีบทบาทสำคัญในการทำกิจกรรมพัฒนา
ผู้เรียนอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทในการส่งเสริมสิทธิเด็กของ
ครูสังคมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4

ด้านสิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง

บทบาทของครูสังคมศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	การส่งเสริม สิทธิเด็กในด้าน การปกป้องฯ
1. ครูส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีสิทธิใน การรับรู้และการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ ของตน	4.28	0.67	มาก
2. ครูจัดกิจกรรมโครงการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครอง แรงงาน การใช้แรงงานเด็ก	3.82	0.77	มาก
3. ครูจัดกิจกรรมโครงการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิเด็ก	3.88	0.72	มาก
4. ครูส่งเสริมให้นักเรียนจัดกิจกรรมเผยแพร่ ความรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็ก	3.82	0.77	มาก
5. ครูจัดกิจกรรมโครงการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครอง เด็ก พ.ศ.2546 ให้กับนักเรียน	3.82	0.69	มาก
6. ครูจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ให้กับผู้ปกครอง	3.76	0.80	มาก
7. ครูมีการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไข เกี่ยวกับการใช้สารเสพติด	4.20	0.76	มาก
8. ครูมีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอพยพเร่ร่อน กำพร้า ถูกทอดทิ้งและถูกล่วงละเมิดทางเพศ	3.62	0.83	มาก
9. ครูดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ถูกหา ผลประโยชน์ในทางที่ผิด เช่น การใช้ แรงงานเด็ก	3.48	0.89	ปานกลาง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

บทบาทของครูสังคมศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การส่งเสริมสิทธิเด็กในด้าน การปกป้องฯ
10. ครูประสานงานกับผู้ปกครองชุมชนในการช่วยเหลือดูแลนักเรียน	4.34	0.72	มาก
11. ครูมีการส่งเสริมคุ้มครองนักเรียนทางด้านร่างกาย และจิตใจ	4.18	0.62	มาก
12. ครูดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยโอกาสทุกด้านอย่างเท่าเทียม	4.18	0.63	มาก
13. ครูศึกษาและติดตามสถานการณ์ข่าวสารเพื่อรวบรวมข้อมูลในการผลักดันให้เกิดการแก้ไขปัญหาในการละเมิดสิทธิเด็ก	4.16	0.65	มาก
โดยรวม	3.96	0.78	มาก

จากตารางที่ 5 บทบาทในการส่งเสริมสิทธิเด็กในด้านสิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครองของครูสังคมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 พบว่าโดยเฉลี่ยรวมมีการส่งเสริมสิทธิเด็กในด้านสิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่าบทบาทของครูดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ถูกหาผลประโยชน์ในทางที่ผิด เช่น การใช้แรงงานเด็ก มีการส่งเสริม อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือบทบาทการส่งเสริมสิทธิเด็กของครูประสานงานกับผู้ปกครอง ชุมชน ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยครูส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีสิทธิในการรับรู้และการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ของตน อยู่ในระดับมาก และครูมีการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขเกี่ยวกับการใช้สารเสพติด อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยในการส่งเสริมสิทธิเด็กของครูสังกัดมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา
เชียงใหม่ เขต 4 ทั้ง 4 ด้าน

บทบาทของครูสังกัดมศึกษา	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	บทบาทในการส่งเสริม สิทธิเด็กของครูสังกัดมศึกษา อยู่ในระดับ
สิทธิการมีชีวิตรอด	4.24	มาก
สิทธิในการพัฒนา	4.36	มาก
สิทธิในการมีส่วนร่วม	4.33	มาก
สิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง	3.96	มาก

จากตารางที่ 6 บทบาทในการส่งเสริมสิทธิเด็กของครูสังกัดมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 ผลจากการศึกษาพบว่าครูสังกัดมศึกษา มีบทบาทในการส่งเสริมสิทธิเด็กทั้ง 4 ด้าน คือสิทธิการมีชีวิตรอด สิทธิในการพัฒนา สิทธิในการมีส่วนร่วม และสิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมสิทธิเด็กของครูสังกัดมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 สรุปได้ดังนี้

- ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการแสดงออกในทางที่ถูกต้องอย่างเต็มที่
- ควรจัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ วัสดุทัศน ประเภทเรื่องสั้น ละคร เพลง เพื่อให้ครูได้นำไปใช้จัดกิจกรรมอย่างสนุกสนานมากขึ้น
- จัดโครงการรณรงค์ อบรม ชี้แจงนักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจสิทธิของตน และบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบควบคู่กันไปอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ โดยมีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก
- ผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบ แต่ละโรงเรียนจัดกิจกรรมโครงการไว้ในแผนงานของโรงเรียนหรือหลักสูตรสถานศึกษา ควรสร้างเครือข่ายโรงเรียนสิทธิเด็ก และขยายผลให้แต่ละโรงเรียนในบริเวณใกล้เคียงหรือเขตการศึกษาเดียวกัน
- ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาทางด้านจิตใจ